Nr. 22. Mielec, dnia 15 lutego 1931 r. Rok XI.

Orędownik

Starostwa i Wydziału Rady powiatowej w Mielcu.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.
Prenumerata roczna urzędowa 6 Zł.
„ „ prywatna 7 Zł.

Odpis.

Do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie.

Postępowanie władz powołanych w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) do wykonania kwaterunkowych zapotrzebowań wojska pozostawia wiele do życzenia

Władze te, któremi są zarządy gminne i powiatowe władze administracji ogólnej częstokroć uchylają się od obowiązków wynikających z postanowień powołanej wyżej ustawy, narażając zainteresowane w kwaterunku osoby do wojska należące na straty materjalne i nawet procesy sądowe, a władze wojskowe, czuwające nad zakwaterowaniem wojska, na duże trudności przy wykonywaniu zarządzeń związanych z dyzlokacją wojska,

Przyczyny niewłaściwego postępowania wspomnianych wyżej władz a szczególnie zarządów gminnych w sprawach dotyczących kwaterunku stałego Ministerstwo Spraw Wewn dopatruje się: 1) w nienależytem przygotowaniu się do sprostania obowiązkom kwaterunkowym pod względem finansowym wskutek nieprzewidywania w corocznych budżetach sum na cele kwaterunku stałego i 2) w wątpliwościach natury prawnej, jakie zarządy gmin ciągle jeszcze mają przy stosowaniu niektórych postanowień ustawy kwaterunkowej.

Taki stan istnieć nie może, a niedomagania pod tym względem mogą być usunięte przy zastosowaniu się właściwych władz do następujących wskazówek i wyjaśnień:

Środki na cele kwaterunku stałego.

Nieodzownym warunkiem należytego przygotowania się do wykonywania kwaterunkowych zapotrzebowań wojska, a w szczególności do terminowego pokrywania części różnicy określonej w art. 13 ustawy kwaterunkowej, jaka powstaje przy kwaterunku stałym pomiedzy umówionem wynagrodzeniem za lokal wynajęty i dostarczony wojsku w myśl art. 12 a wynagrodzeniem taryfowem określonem w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 623 z r. 1927) i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 380 z roku 1930), jest umieszczanie w rocznych budżetach sum, które pod względem wysokości powinny być dostosowane do sum przewidywanych na ten cel dla danej miejscowości przez lokalne władze wojskowe (komendy garnizonów).

W tym celu zarządy gminne powinny za pośrednictwem powiat. władzy administracji ogólnej uzgadniać swe preliminarze budżetowe w danej pozycji z miejscowemi komendami garnizonów, które, ponosząc obok funduszu kwaterunku wojskowego ciężary kwaterunkowe, w takiej samej wysokości, jak zarządy gminne, będą mogły dysponować środkami kwaterunkowemi, a więc i zapotrzebywać kwater (stałych) jedynie w granicach posiadanego na ten cel kredytu.

Powstanie obowiązku gmin.

Co się tyczy wątpliwości prawnych, to jak wynika z napływających do Ministerstwa Spraw Wewn. spraw wzbudza je głównie postanowienie art. 12 w zestawieniu z art. 11 Ustawy kwaterunkowej.

W myśl art. 12 ustawy z dnia 15/VII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 681 z 1925 r.) o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju, zarządy gminne obowiązane są do dostarczania kwater wówczas, gdy osoby w art. 11 wymienione kwater w sposób przewidziany w art. 5, 6, 10 i 11 otrzymać nie mogą. Stosownie do postanowienia § 3 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 27 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26 p. 240) komenda garnizonu, przesyłając zarządowi gminy żądanie dostarczenia kwatery, obwiązana jest stwierdzić niemożność przyznania tej osobie kwatery w budynkach państwowych lub wynajętych przez Państwo, ani też wynajęcia przez tę osoby mieszania dla siebie. Niemożność wynajęcia przez daną osobę prywatnie mieszkania może wynikać z dwojakich przyczyn: po pierwsze z powodu zupełnego braku w danej miejscowości wolnych pomieszczeń i po drugie z powodu żądania zbyt wysokich cen najmu przez osobę oddającą mieszkanie w najem, tj. cen przekraczających stawki określone w ustawie o ochronie lokatorów.

W pierwszym z rozróżnianych wypadków brakowi mieszkań nie zaradzą postanowienia art. 12, gdyż gmina będzie z natury rzeczy bezradną i dopiero wybudowanie domów przez Fundusz Kwaterunku Wojskowego może w tym wypadku brak mieszkań usunąć. W drugim natomiast wypadku gmina na wezwanie komendanta garnizonu obowiązana jest do dostarczenia danej osobie kwatery, w przeciwnym bowiem razie korzystanie z uprawnień art. 12 byłoby wogóle niemożliwe, a postanowienia tego artykułu iluzoryczny.

Obowiązek gminy z art. 12 Ust. Kwat. powstaje

również wówczas, gdy oficer lub żonaty podoficer zawodowy posiada mieszkanie uzyskane w trybie art 11 lecz 1) stosunek najmu ustaje z jakichkolwiek powodów, 2) czynsz wymagany od danej osoby przekracza stawki przewidziane w ustawie o ochronie lokatorów i 3) uzyskanie zamiast mieszkania, które powinno być opuszczone z powodów wymienionych pod p. 1 lub 2 innego mieszkania w sposób przewidziane w art. 10 jest niemożliwe.

W takich wypadkach gmina, mogąc przypuścić na podstawie znajomości stosunków lokalnych, że wynalezienie i dostarczenie innego odpowiedniego mieszkania, nie będzie łatwe ani tańsze powinna zamiast szukać innego mieszkania wynająć mieszkanie, które dana osoba ma opuścić i za zgodą komendy garnizonu mieszkanie to przydzielić tej samej osobie.

W wielu znanych Ministerstwu Spraw Wewn wypadkach zarządy gmin miejskich odmawiały wykonania obowiązku wynikającego z art 12 Ust. Kwat. opierając swą odmowę na piśmie M. S. Wojsk. z dnia 23 maja 1927 r Nr. GM. 8894/II/27. Pismo to jednak jest mylnie rozumiane wskutek czego zostało wyjaśnione pismem I. Viceministra Spraw Wojskowych z dnia 15/IV. 29 r. Nr. 231. Og. wystosowanem do Zw. Miast Polskich, a pokrywającem się w treści z wyjaśnieniem powyższem.

Zaświadczenia Komendy Garnizonu i ich prawomocność.

Zarządy gminne częstokroć kwestjonują stwierdzone przez komendę garnizonu uprawnienie do utrzymania kwatery stałej. Pomijając, że kwestjonowanie zaświadczeń komendy garnizonu, wręczanych gminie przy zapotrzebowaniu, nie jest rzeczą zarządu gminnego lecz władzy zwierzchniej nad komendami garnizonu, zaznaczyć należy, że sprawę uprawnienia do kwatery stałej normuje rozp. Min. Spraw Woj. z dnia 24/III. 1927 r. (Dz. U. R.P. Nr. 37, poz. 333).

Paragraf 1-szy tego rozp. wyraźnie stanowi, że uprawnienie do otrzymania kwater stałych powstaje dla formacji z chwilą wyznaczenia jej na miejsce stałego załogowania rozkazem Min. Sp. Wojsk., zaś dla osób wymienionych w tym § z dniem przybycia formacji, w której one pełnią służbę.

Skoro zatem warunek wyznaczenia i przybycia niezależnie od tego, kiedy ono miało miejsce (przed czy po wejściu w życie Ustawy Kwat.) istnieje to nie może być żadnej wątpliwości, co do tego, czy farmacje i osoby, o których wyżej mowa są uprawnione do otrzymania kwater stałych.

Właściwość gmin przy dostarczaniu kwater stałych.

W myśl rozp Min. Sp. Wojsk. z dnia 24/III 27 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 333) osoby wojskowe uprawnione są do otrzymania kwater stałych w tej miejscowości, w której ma miejsce stałego załogowania ich formacja.

Z tego względu gmina, czy to zbiorowa czy jednostkowa (postanowienia Ustawy Kwat. ani rozporządzenia do niej różnic pod tym względem nie czynią) ma obowiązek dostarczenia na pisemne żądanie komendy garnizonu w myśl art. 12 Ust. Kwat. kwater stałych tylko tym osobom wojskowym, których formacje stale stacjonują na terenie tej gminy.

Zakwaterowanie w razie braku pomieszczeń na kwatery stałe.

O ile na terenie tej gminy odpowiednich mieszkań na kwatery stałe niema, wówczas zamiast żądanych kwater stałych w myśl § 11 rozp. Min. Spraw Woj. z dnia 23/III. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37. poz. 333) mogą być dostarczone kwatery przejściowe.

Uprawnienie w stosunku do gmin powiat. Władz admin. ogólnej przy zakwaterowaniu.

W myśl postanowienia § 4 rozp. Min. Spraw Wojs. z dn. 17 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26 p. 240) gmina obowiazana jest dostarczyć żądanej kwatery stałej w ciągu miesiąca od daty wręczenia zapotrzebowania. W wypadku nie zastosowania się gminy do tego obowiązku komenda garnizonu może zwrócić się do właściwej pow. władzy adm. ogólnej o zarządzenie dostarczenia kwatery w zastępstwie gminy. Z tą chwilą powstaje obowiązek danej powiatowej władzy adm. ogólnej do dokonania czynności określonych art. 11 ust. kwat.

Mimo tak wyraźnego i nie budzącego żadnych wątpliwości postanowienia powiatowe władze adm. ogólnej korzystają z tych uprawnień w sposób niedostateczny. W większości wypadków jak to Min. Spr. Wewn. stwierdziło-powiat, władze adm. ogólnej rozpatrują żądania komend garnizonu pod względem merytorycznym, co odracza zrealizowanie żądania na dalszy a już nieograniczony okres czasu ze szkodą dla akcji kwaterunkowej.

Reasumując powyższe polecam zwrócić uwagę właściwych władz na powyższe wyjaśnienia i wydać ze swej strony stosowne zarządzenia zmierają ce do usprawnienia akcji kwaterunkowej.

L: 3|Ka|31. Mielec, dnia 7|II. 1931.

Wszystkim Zwierzchnościom gminnym w powiecie do wiadomości i zastosowania się.

L: 272|Za|31. Mielec, dnia 12|2 1931.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczyp. z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) o prawie przemysłowem postanawia w art. 198 ust. 5, iż w okresie 5-cio letnim od dnia wejścia w życie rozp. Prezydenta o prawie przemysłowem, tj. w okresie do dnia 15 grudnia 1932 r. należy uważać za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistneo prowadzenia rzemiosła, także zaświadczenie Urzędu gminnego stwierdzające, że odnośna osoba pracowała u rzemieślnika prowadzącego samoistnie dane rzemiosło, bezpośrednio przed zgłoszeniem przez lat 5.

Na skutek reskr. Min. Przem. i Handlu z dnia 17 listopada br. Nr. P.A. 3588 i w myśl zarządzenia Województwa z dnia 24 stycznia br. L. P H. I. 1211|I 1931 zawiadamia się o tem Zwiarzchności gminne z pouczeniem, iż wydawanie wzmiankowanych zaświadczeń poprzedzić ma przeprowadzenie ścisłych dochodzeń, które niewątpliwie stwierdzić mają, iż dana osoba istotnie pracowała u rzemieślnika prowadzącego samoistnie dane rzemiosło bezpośrednio przed zgłoszeniem przez lat 5.

Podstawą wydania przez urząd gminny tegoż zaświadczenia powinno być w zasadzie świadectwo lub zeznanie rzemieślników u których petent pracował przez wymagany 5 cio letni okres czasu.

Za nie należyte przestrzeganie powyższego zarządzenia winni pociągnięci będą do karnej odpowiedzialności.

Starosta powiatowy: Balicki.

Nakładem Starostwa i Wydziału pow. w Mielcu. Odpowiedzialny redaktor: Teofil Gumiński, sekr. Rady pow.
Z drukarni M. Fiałkowskiego w Mielcu.